

За інтереси та єдність трудящих!

Мід знаком

Листопад
2017 року
№ 10 (174)

РУДИ І МЕТАЛУ

Видання Криворізької міської організації профспілки металургів і гірників України

В режимі максимальної открытости

Так можно охарактеризовать стиль работы председателя профсоюзного комитета первичной организации ПМГУ «АрселорМиттал Кривой Рог» Натальи Маринюк. В своём интервью сразу после избрания на этот пост в августе 2017 года Наталья Николаевна пообещала: «Мы планируем чаще проводить встречи с работниками в цехах предприятия совместно с представителями администрации. На них люди смогут задать волнующие вопросы и услышать на них ответы из первых уст».

Приятно наблюдать, что профсоюзный лидер держит слово. После рабочего собрания 7 ноября в шахтоуправлении по подземной добыче руды горного департамента ПАО «АМКР» шахтерам было что обсудить. Ведь во время общения с трудовым коллективом Наталья Маринюк детально рассказала о том, какие вопросы удалось решить профкому ПМГУ на предприятии в этом году. Они касались повышения заработной платы, дополнительных отпусков за счет средств предприятия, перевозки работников к некоторым отдаленным цехам автотранспортом ПАО «АМКР», помощи участникам АТО и т.д. Также

профсоюзный лидер заявила, что двери профкома предприятия, включая кабинет его председателя, на протяжении всего рабочего дня открыты для всех работников.

10 ноября, побывав с коллегами на рабочем собрании в отделении непрерывной разливки стали конвертерного цеха, Наталья Маринюк поинтересовалась у работ-

ников их отношением к подобным собраниям с участием представителей профактива ПМГУ и других профсоюзов. В ответ из зала прозвучало, что такие встречи однозначно нужны. Ведь зачастую работники не получают в должном объеме нужную информацию по волнующим вопросам. Например, так было весной этого года, когда работников никто не информировал о том, что по вопросу повышения зарплаты идут переговоры с администрацией, и что эти переговоры близки к положительному результату. В итоге такой информационный голод спровоцировал тогда стихийные акции протеста в форме митингов.

Виктор БЕЛИК.
Фото Влада ХОМЕНКО.

О СТОСУЄТЬСЯ І ОСВІТЯН, І ВИРОБНИЧНИКІВ

Хто робить те, що може, – робить те, що повинен

7 листопада на базі Інгулецького ГЗК відбувся семінар-практикум для керівників навчальних закладів професійної освіти міста за участі науковців, членів фахової галузевої ради з гірничо-металургійних професій, фахівців методцентру профтехосвіти, роботодавців, профспілок, громадськості Кривого Рогу. Тема заходу – «Взаємодія ПрАТ «Інгулецький ГЗК» з навчальними закладами в регіоні присутності щодо підготовки і підбору професійних кадрів у рамках корпоративної соціальної відповідальності. Упровадження кращих практик» – виявилася на часі. Адже, будемо відверті, без потужної підтримки промислових підприємств у наших закладів професійної освіти немає хороших перспектив.

Амбітним керівникам на замітку

Перш ніж делегації з 30 чоловік запропонували побачити на власні очі результати ефективного співробітництва ІнГЗК з Інгулецьким коледжем Криворізького національного університету, у затишному залі Корпоративного університету Метінвеста (на ІнГЗК) пройшла теоретична частина. Від провідного спеціаліста ІнГЗК Олександра Романенка гості дізналися про виробничий потенціал підприємства, стратегію його розвитку. Начальник відділу підготовки кадрів підприємства Ольга Дюкова розповіла про те, як комбінат турбується про майбутні кадри з числа учнівської і студентської молоді, як до-

помагає розвиватися й удосконалюватися професійно своїм працівникам. Цікавою була інформація щодо результатів соціальних інвестицій у розвиток Кривого Рогу.

«МІСТО – НАШИМИ РУКАМИ»

Як повідомляється на сайті Групи Метінвест, щорічно Метінвест приймає заявки на конкурс соціальних проектів у рамках програми «Місто – нашими руками». Переможці можуть отримати до 250 тис. грн. на реалізацію своїх ідей. У 2016 році компанія підтримала 91 соціальний проект на загальну суму майже 7,8 млн. грн. Половина з них була реалізована в Кривбасі.

Ольга Дюкова повідомила, що Інгулецький ГЗК – активний учасник програми Групи Метінвест «Місто – нашими руками». Щорічно у рамках цього проекту підприємство на соціальну сферу спрямовує майже 1,5 млн. грн. Кілька грантів

Виступає Алла Шолох

– у Інгулецького коледжу, випускники якого працевлаштовуються на Інгулецький комбінат. Доповідач підкреслила, що взаємодія з навчальними закладами – різнопланова. У тому числі вона стосується оновлення змісту професійної освіти і

коледжу КНУ Алла Шолох сказала, що очолюваний нею навчальний заклад тісно співпрацює з ІнГЗК уже 7 років. У 2010 році з'явилася відповідна Програма співробітництва, вона дала позитивні зміни. З 2015 року викладачі коледжу стали брати активну участь у програмі

«Місто – нашими руками». Так, у 2015 році в Інгулецькому коледжі відкрився Центр розвитку молоді в галузі електромеханіки, у 2016-му – Музей гірничого обладнання під відкритим небом, у вересні 2017-го – Центр охорони праці. За словами Алли Шолох, підготовка і реалізація цих проектів потребувала від колективу великої самовіддачі і наполегливості. Колектив Інгулецького коледжу висловлює подяку за співробітництво з Інгулецьким ГЗК. Та, як би складно не було, колеги Алли Миколаївни (присутні на заході керівники навчальних закладів міста) побачили, що все – реально. Майже всі під час екскурсії Інгулецьким коледжем не переставали дивуватися нововведенням інгульчан.

Учасники семінару-практикуму

О СТОСУЄТЬСЯ І ОСВІТЯН, І ВИРОБНИЧНИКІВ

У Центрі охорони праці

«Фантастика! Мрія! Молодці!» – тільки й чулося від представників делегації.

На думку голови Криворізького міськкому ПМГУ Анатолія Макаренка, майбутнє у підготовці якісних робітничих кадрів – за соціальним партнерством підприємств і навчальних закладів, які зацікавлені у працевлаштуванні своїх випускників.

«Ми дуже вдячні Інгулецькому ГЗК і Інгулецькому коледжу за підтримку нашої ідеї провести цей семінар-практикум. Адже цікаво ознайомитися з роботою навчального центру ІНГЗК, Центру електробезпеки, диспетчерської служби кар'єру, побувати в Музеї трудової слави комбінату. Ми побачили, як з боку роботодавця здійснюється на високому рівні професійна орієнтація молоді та приділяється увага підвищенню престижності робітничих професій. Хочеться вірити, що досвід освітан з Інгуль-

ця візьмуть за приклад амбітні директори коледжів і ліцеїв, адже на державу сьогодні розраховувати не приходиться, – наголосив у своєму виступі Віталій Сапіга, методист Криворізького кабінету навчально-методичного центру ПТО в Дніпропетровській області, координатор міського проекту «Соціальне партнерство – у дії». – Зараз іде оптимізація навчальних закладів, яка призводить до скорочень, невизначеності, ломки старих устоїв. Я пропоную зберегти те краще, що маємо. І паралельно з цим застосовувати новий стиль у роботі, активно брати участь у проекті «Місто – нашими руками», виборювати гранти Європейського Союзу для якісної підготовки робітничих кадрів, для розвитку професійної освіти в Україні, бо вже великий відсоток молоді уїжджає вчитися за кордон, зокрема, до країн Європи».

У помічниках – тренажер «Тарас»

Правду кажуть: краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Учасники семінару-практикуму в Інгулецькому коледжі КНУ загалом були десь годину-півтори. За цей час гості у супроводі директора Алли Шолох побували на полігоні гірничого обладнання, у Музеї гірничого обладнання під

У Центрі розвитку молоді в галузі електромеханіки

відкритим небом, Кабінеті дипломного проектування, аудиторії з навчання «Гірничої справи», лабораторії збагачення корисних копалин, Центрі розвитку молоді і школярів у галузі електромеханіки, Центрі охорони праці, методичному кабінеті. Кожен з названих об'єктів заслуговує, щоб про нього детально розповіли. Адже тут усе – сучасне, функціональне, естетичне.

Два місяці тому, завдяки реалізації проекту викладачів Інгулецького коледжу Олени Жмакіної і Миколи Уса в рамках програми «Місто – нашими руками», тут урочисто відкрили клас «Центр охорони праці». Те-

пер у студентській молоді з'явилася можливість учитися азам безпечної роботи на практиці. Керівників навчальних закладів міста вразив тренажер «Тарас» з відпрацювання навичок по здійсненню екстреної долікарської допомоги постраждалому. Кращі студенти коледжу гостям продемонстрували на практиці свої знання з даного питання. І підтвердили, що практичні вміння набагато цінніші за теоретичні. Вони стануть у нагоді не лише у виробничій ситуації, а й у повсякденному житті. Приємно було відмітити, що кабінет охорони праці відремонтований, оснащений сучасними меблями, експозиційним обладнанням, навчальним інвентарем, у тому числі проектором, ноутбук, планшетами, зразками засобів захисту тощо. В Інгулецькому коледжі учасникам семінару, у якості зразкового прикладу, хотілося фотографувати все, що траплялося на шляху. Це й зрозуміло.

Слід зазначити, що на відкриття даного Центру охорони праці ІНГЗК витратив 180 тис. грн. Таке соціальне співробітництво свідчить про те, що Інгулецький ГЗК зацікавлений в обізнаних у питаннях промислової безпеки випускниках, яких чекають на виробництві.

Учасники семінару-практикуму від'їжджали з Інгульця з різними думками. Звісно, усі вони крутилися навколо теми професійної освіти: як виживати навчальним закладам, як бути конкурентними і затребуваними, як утримати робітничу молодь на рідній землі тощо. І ось до чого я прийшла. Усім на своєму місці треба робити те, що під силу (а, може, трошки більше!). Принаймні, змінюватися в кращий бік самим, працювати з повною самовіддачею, викоринювати байдужість, бути світочами в своїх колективах.

Оксана ШАХМОТЬ,
фото автора.

Музей гірничого обладнання під відкритим небом

О ЛУЧШИЙ ПРОФГРУППОРГ

Когда пятнадцать лет назад коллектив вагонного депо управления железнодорожного транспорта ЮГОКа избрал своим профгруппоргом машиниста крана Оксану Полтавскую, девушка не до конца представляла, чем ей придется заниматься в новой роли. Со временем методом проб и ошибок постигала всю специфику работы профгруппора. Ныне она – в числе лучших организаторов профгруппы, которых награждали на Всеукраинском слете профгруппоргов ПМГУ.

Династия Полтавских хорошо известна на комбинате. Совокупный трудовой стаж ее представителей на Южном ГОКе составляет около 250 лет. Оксана Николаевна вспоминает, как нелегко ей пришлось в первые годы работы в новом коллективе. Это был монолит настоящих профессионалов, так сказать старожилы цеха, со своими традициями и устоями. Выдвигая кандидатуру Оксаны Николаевны на должность профгруппора, её предшественник Виктор Григорьевич Дейнека заверил молодую коллегу в готовности помогать. Не обманул: поначалу Оксана Полтавская обращалась к нему за помощью постоянно, ведь специальную литературу, откуда можно было бы почерпнуть

необходимую информацию, на тот момент найти было сложно. Много «пробелов» касалось вопросов правовой защиты работников коллектива. Она каждому хотела помочь, нужны были знания.

– Ответы на свои вопросы искала в разных источниках. Это сегодня много ценных знаний профактивист может почерпнуть из журнала «Ваше доверие», информационного бюллетня профкома «Правовый вісник», газеты «Пенсионный курьер», других изданий и, конечно же, из интернета, – рассказывает Оксана Николаевна.

Постепенно О.Полтавская сумела завоевать авторитет даже у тех, кто поначалу скептически относился к молодому профгруппору.

Оксане Полтавской верят

действовать, да и сама иногда обращаюсь за помощью и советом или в профком комбината, или к председателю нашей цеховой профсоюзной организации Эдуарду Мотузу. Приятно, что тебя всегда выслушают и дадут дельный совет.

Оксана Полтавская – очень позитивный человек. Говорит, что никогда не делится с людьми плохим настроением, ведь в жизни у каждого и так достаточно проблем. Старается дарить окружающему миру радость.

Не удивительно, что, когда пришло время следующих выборов, весь коллектив единогласно проголосовал за ее кандидатуру.

Сегодня в данной профгруппе 35 человек, большая часть из которых – молодежь до 30 лет.

– Мои коллеги – классные, активные, но частенько их нужно подталкивать и направлять, – отмечает героиня нашего материала. – У них много интересных идей, но они не всегда понимают, как их воплотить в жизнь. Конечно же, стараюсь посо-

часто ее можно услышать с трибуны конференции трудового коллектива Южного ГОКа. Активному профгруппору всегда есть что сказать делегатам, О.Полтавская всегда держит руку на пульсе жизни своих коллег, отстаивает их интересы и права. Уметь слышать людей и искренне хотеть им помочь может далеко не каждый, но Оксане Николаевне это дано.

Светлана ВАВИЛОВА,
фото автора.

О "КРИВБАССВЗРЫВПРОМ"

На заседании профкома

20 ноября в заседании профсоюзного комитета первичной организации ПМГУ ПАО «ППП «Кривбассвзрывпром» приняли участие работники Криворожского городского комитета профсоюза Мария Загребельная и Оксана Шахмать.

После того, как председатель профкома Дмитрий Присяжный предложил коллегам рассмотреть текущие вопросы повестки дня (все решения принимались коллегиально путем голосования), перед членами профкома выступили представители горкома. Их информации касались ревизии учёта

членов ПМГУ, связанной со статистическим отчётом; методических рекомендаций по организации работы с документами в профкоме; подписки на профсоюзный журнал «Ваше Доверие»; активизации членов профкома в информационном направлении.

Фотоинформация
О. НОВАЧЕНКО.

О СОСТОЯНИЕ ДЕЛ

«Суша Балка»: лицензии продлены на 20 лет

Государственная служба геологии и недр продлила срок действия разрешений на добычу железной руды руднику «Суша Балка».

На сайте данной службы сообщается, что 7 ноября 2017 года ведомство продлило криворожскому предприятию по подземной добыче сырья специальные государственные разрешения на разработку месторождений

руды в шахтах имени Фрунзе и «Юбилейная».

«Выдача лицензий состоялась во исполнение постановлений Днепропетровского окружного административного суда и постановлений Высшего

административного суда Украины», – отмечается на интернет-ресурсе Государственной службы геологии и недр. Лицензии продлены на следующие 20 лет.

По словам генерального директора рудника «Суша Балка» Виталия Баша, получение предприятием спецразрешений является

показательным примером ответственного поведения ведомства. «Продление лицензий дает предприятию уверенность в завтрашнем дне и возможность нормально планировать работу», – подчеркнул руководитель.

По материалам сайта группы «DCH».

О СВЯЗУЮЩАЯ НИТЬ ПОКОЛЕНИЙ

Ветеранской организации ЮГОКа – 30 лет

Ровно 30 лет прошло с того ноябрьского дня, когда на ЮГОКе была создана первичная ветеранская организация предприятия. Сначала в ее состав вошли 13 участников боевых действий Великой Отечественной войны. Возглавил ветеранскую первичку военный юрист, подполковник Иван Семенович Третьяков. Уже через два года на учете организации состояло около 600 человек. Приоритетными были вопросы защиты прав ветеранов войны и труда.

совет ветеранов предприятия – это та крепкая нить, которая связывает их и нынешнее поколение сотрудников.

Слова благодарности за многолетний самоотверженный труд ветеранам комбината также адресовали председатель городского совета ветеранов Николай Дабижа, председатель

«Ныне наша ветеранская организация – одна из самых крупных не только в городе. У неё на учёте состоят более 4 тысяч бывших работников комбината, – рассказывает председатель профкома ПО ПМГУ ЮГОКа Анатолий Филоненко. – Правление предприятия и наш профком немало делают для людей, которые в свое время развивали комбинат, отдавали ему свои силы и знания. Так, только за 9 месяцев текущего года в рамках Коллективного договора комбината выполнено мероприятий для ветеранов на сумму свыше 1,7 млн. грн. В этом году мы выдали пенсионерам 147 оздоровительных путевок».

Тридцатилетие организации праздновали торжественно во Дворце

культуры и творчества Южного ГОКа. Многие из ветеранов после выхода на заслуженный отдых не виделись на протяжении нескольких лет, поэтому юбилей ветеранской первички стал прекрасным поводом для теплой встречи.

На торжественном собрании 9 ноября первыми с поздравительным словом к уважаемой аудитории обратились заместитель технического директора – начальник технического отдела комбината Олег Мартюхин и заместитель председателя профкома ПО ПМГУ Южного ГОКа Александр Чайников. Выступавшие подчеркнули, что ЮГОК стал успешным предприятием, благодаря его первопроходцам, ветеранам труда и пенсионерам, а

Ингулецкого районного в городе совета Евгений Рыжков, председатель Совета ветеранов труда и пенсионеров ЮГОКа Лариса Зинченко, представитель молодежи организации предприятия.

Были награждены активисты, бывшие и нынешние председатели цеховых ветеранских организаций, которые внесли весомый личный вклад в решение вопросов социальной защиты ветеранов и воспитания молодого поколения.

Свои лучшие музыкальные номера для старшего поколения подготовили творческие коллективы ДКиТ ЮГОКа.

**Светлана ВАВИЛОВА.
Фото Александра ХОРЬКОВА.**

О СЛОВО — МОЛОДЁЖИ

Три года обучения – с толком

Вот и наступила финишная прямая в трехлетнем обучающем курсе лучших профактивистов горно-металлургического комплекса Украины по программе «Молодежь ПМГУ: через обучение к действию». С 25 по 27 октября в учебно-методическом центре ПМГУ (г. Днепр) прошел его заключительный этап. В числе обучаемых было 5 криворожан. Один из них – член комиссии молодежной политики, культурно-массовой и спортивной работы профкома ПО ПМГУ «АрселорМиттал Кривой Рог» Андрей Булатов,

который поделился своими мыслями по поводу этого обучения:

– Данный пилотный проект, реализованный по инициативе Молодежного совета ПМГУ, включал в себя сначала этапы отбора, затем непрерывное обучение на протяжении трех лет. Результаты не заставили себя ждать. В ходе обучения сформировалась сильная, заряженная на результат команда с собственными предложениями и видением профсоюзной работы в будущем. Традиционно молодежь была очень активна и задавала много вопросов каждому из лекторов, проявляла интерес

и инициативу в выполнении практических заданий.

Относительно заключительного этапа. В первый день обучения у нас была возможность встретиться с первым заместителем руководителя ЦК ПМГУ Валерием Гавриленко, который поделился актуальной информацией о ситуации в отрасли и об инициативах ПМГУ. Остаток дня участники провели вместе с юристами ЦК Ольгой Зубец и Галиной Просяник. Были рассмотрены вопросы вступления в коллективные трудовые споры и получения информации о новой пенсионной реформе в Украине. Главный специалист отдела социально-экономической работы ЦК ПМГУ Владимир Капалин презентовал проект «Не-

государственное пенсионное обеспечение».

Второй день занятий мы вели в компании специалистов ЦК в сфере охраны труда Владимира Белика и Андрея Кири, рассмотрели важные вопросы: аттестация рабочих мест и порядок расследования несчастных случаев. К окончанию дня состоялось общение с уже давно побывшим лектором зонного учебно-методического центра Натальей Нежевой. Как профессионал и психолог, она вооружена знаниями в области конфликтологии и стрессоустойчивости, заставила задуматься о значимости собственной компетенции и серьезности в реализации поставленных задач.

В последний день мы с молодыми профлидерами по-

О ИНФОРМАЦИОННОЕ НАПРАВЛЕНИЕ

Профсоюз и реклама

Казалось бы, эти два слова обозначают разные понятия. В то же время их сочетание наводит на разные мысли, в том числе о важности создания информационного профсоюзного пространства. Об этом, а также о том, что нужно делать каждому члену ПМГУ (а не только профсоюзным журналистам) с целью рекламы профсоюзной деятельности, обсуждалось 27 октября в Кривом Роге во время обучения по информационной работе на базе первичной организации ПМГУ Центрального ГОКа.

По инициативе Криворожского городского комитета профсоюза, проводилась учеба для 20 профсоюзных активистов и работников первичной организации

ПМГУ ЧАО «ЦГОК», а также членов комиссии по гласности горкома ПМГУ.

Ответственность за позитивный имидж нашего профсоюза несёт каждый член ПМГУ – таков был лейтмотив выступлений приглашенных специалистов информационного центра ЦК ПМГУ во главе с Натальей Усенко. Они обучали основам информационной работы, рассказывали о последствиях замалчивания профсоюзной информации.

Начальник информационного центра Наталия Усенко раскрыла тему «Действующие профсоюзные информационные ресурсы. Основные правила подготовки информации для профсоюзных стендов».

Редак
инфо
и сай
Алек
ства
знать
«Су
прох
«пог
чески
ность
стов,
с офо
инфо
став
вали
воро
пред
этап
слуш
Пре
траль
метил
и поб
форм

Информация о практические з услышанного.

Работники Кривого Рога та ПМГУ Марины призвали профсоюзных активистов в вопросах гласности профсоюзной информации. Они призвали активистов прокламировать себя в средствах массовой информации.

Фот

О 50-ЛЕТНИЙ ЮБИЛЕЙ

В ДК «Ингулец» – всегда аншлаги. Bravo!

Алексей Гаврилевич

е ливилось встретиться с титулованным гостем из Киева, доктором технических наук, профессором, международным экспертом по системам менеджмента Виталием Цпой. Несмотря на все вышеперечисленные регалии, Виталий Андреевич оказался контактным и внимательным лектором, желающим обратной связи. В игровой форме ему удалось вовлечь аудиторию в сложные процессы в области международного менеджмента.

Хочется поблагодарить коллектив ЦК и его председателя Сергея Петровича Комышева за то, что поддерживают молодежь. Такие обучения помогают развиваться и мотивируют на активную работу в нашем профсоюзе.

**Фото из архива
Андрея БУЛАТОВА.**

В этот день коллектив Дворца во главе с Алексеем Гаврилевичем принимал искренние поздравления. Только теплые слова звучали в адрес талантливых, артистичных, креативных ингульчан, которые высоко держат планку творчества, профессионализм и индивидуальность которых известны и за пределами Украины.

Наша гордость – образцовый театр эстрадной песни «Мистер Норд» (руководитель Марианна Мясоедова), народные вокальные коллективы «Лунный свет» (Светлана Волобоева), «Горлица» (Оксана Пшеничная, Татьяна Гаврилова), образцовый фольклорный ансамбль «Жайворонок» (Ирина Филиппенко), народный ансамбль бального танца «Ритм» (Валентина Воронова). Весь вечер трудящиеся Ингулецкого ГОКа и их семьи, а также все желающие жители района, имели возможность наслаждаться выступлениями этих коллективов. Аплодисментов для своих любимых артистов не жалели. А еще не переставали восхищаться их уникальностью и харизматичностью.

Конечно же, нам, зрителям, было приятно наблюдать за тем, что труд ингулецких работников

С виду Дворец культуры «Ингулец» ООО «Социальные инициативы Криворожья» с его амфитеатром и каскадным фонтаном в центре жилмассива Ингулец кажется островком спокойствия и умиротворенности. Но стоит войти в наш храм искусства, как моментально погружаешься в атмосферу творческой суеты, вдохновения, яркого праздника и красоты.

10 ноября в зрительном зале ДК не было свободных мест. Ингульчане (и взрослые, и дети) стали собираться задолго до начала концерта. Ведь повод был более чем весомый. Любимый всеми Дворец культуры «Ингулец», в котором уже много-много лет уютно и творческим личностям, и зрителям, праздновал свой 50-летний юбилей!

культуры заслуженно отмечен на разных уровнях. В этот день не обошлось без подарков, сюрпризов, цветов. Коллектив ДК душевно поздравили генеральный директор ЧАО «ИНГОК» Александр Герасимчук, председатели Криворожского городского комитета ПМГУ и профсоюзного комитета ПО ПМГУ ЧАО «ИНГОК» соответственно Анатолий Макаренко и Анатолий Логачев, представители городской и районной властей.

Директор Дворца культуры Алексей Гаврилевич, обращаясь ко всем присутствующим, выразил искренние слова благодарности: гостям, друзьям, партнерам – за внимание и помощь, коллегам – за талант и преданность своему делу, зрителям – за аншлаги во Дворце. Особые слова прозвучали в адрес тех ингульчан, которые в разное время, не жалея сил и времени,

способствовали созданию неповторимой творческой атмосферы этого центра культуры и духовности.

Уже давно полюбились коллективы, а также солисты Ася Ярмолюк и Артем Ревенко удивляли и очаровывали зрителей оригинальностью выступлений, новыми номерами, эксклюзивными сценическими костюмами. Не менее красочными были и представления великолепных ведущих Алексея Гаврилевича, Виктории Менчиковой, Аси Ярмолюк и Андрея Жорняка.

Спасибо ДК «Ингулец» за хорошее настроение и положительные эмоции! Пусть новая половина столетия станет для его артистов стартом для реализации новых творческих планов и самых смелых задумок! Знайте: вы у нас – лучшие!!!

**Наталья БЕСПАЛОВА.
Фото Сергея ГРИНЬКО.**

"Мистер Норд"

о Варвара Смирнова – «Подготовка акции для журнала «Ваше доверие» ПМГУ». Системный администратор д-р Полуянов – «Технические сред-формационной работе. Что нужно интернет-пространстве».

» лекций 27 октября не было. Всё ло в формате дружеской встречи, с ением» присутствующих в практи-адания. Приятно отметить слажен-ийств ЦГОКовских профактив-орые очень быстро справлялись и лением стенгазет, и с подготовкой аций для профсоюзных СМИ. «На-м» с удовольствием констатиру-сокий уровень обучаемости кри-н, а также их заинтересованность влненными темами. Завершающим обучения была проверка знаний лей – тестирование.

едатель профкома ПО ПМГУ Цен-го ГОКа Дмитрий Васильченко отпроса подарил лекторов за интересную проведения семинара-тренинга. а доступной для восприятия, а ания способствовали закреплению

ворожского городского комите-агребельная и Оксана Шахмоть южных активистов к активности в ги, своевременно наполнять акту-ей свои профсоюзные стенды, ре-цеховые и первичную организации вой информации.

Информация Оксаны ШАХМОТЬ.

О ПРОФСПІЛКОВИЙ ЛІДЕР

«Не можеш – не берися. Узявся – виконуй!»

На переконання майстра виробничого навчання Криворізького професійного гірничо-металургійного ліцею Василя Цегельського, профспілка зобов'язана захищати всіх своїх членів. Тому ось уже 15 років, працюючи на громадських засадах головою профспілкового комітету ПО ПМГУ ліцею, він принципово відстоює інтереси членів профспілки. Василь Іванович ніколи не йшов на компроміси з совістю, навіть тоді, коли правдолюбство могло йому дорого коштувати. Але тепер, відповідаючи на запитання журналіста про труднощі своєї профспілкової діяльності, з упевненістю може констатувати: «За роки моєї роботи жоден член нашого колективу не був звільнений незаконно». І це профлідера тішить, тому що прецедент був. Довіра, яку три виборчі кампанії поспіль Василю Цегельському висловлювали люди, зміцнила його – заради істини він завжди готовий відстоювати свою позицію в діалозі з адміністрацією.

– Ви родом з Хмельниччини. Як потрапили до Кривого Рогу? – запитую В.Цегельського.

– Народився в селі Браїлівка Новоушицького району. Оскільки батько рано помер (мені було 3 роки), довелось швидше дорослішати, щоб бути помічником мамі. У селі перспектив не було. Отже, по закінченні 8 класу поїхав до Кривого Рогу вчитися в ПТУ №37, опанував робітничі спеціальності: «Машиніст електровоза», «Електрослюсар черговий та з ремонту обладнання». А дізнався про криворізьке ПТУ з оголошення в нашій місцевій газеті.

– ПТУ №37, яке згодом змінило назву на гірничо-металургійний ліцей, стало для Вас доленосним...

– В училищі я був активним учнем, комсоргом. Тому мене запам'ятали... До армії працював на МАЗі в 9-ій автоколоні «Кривбасруді». Це був хороший виробничий досвід...

14 грудня 1979 року, на пропозицію директора ПТУ №37 Георгія Пегасовича Бессонова, став до роботи майстром виробничого навчання цього училища. Отак і пролетіли 38 років, жодного разу про свій професійний вибір не пошкодував.

– За що любите свою роботу?

– За те, що вона пов'язана з молоддю, якій допомагаю визначитися з власним професійним шляхом, знайти своє місце в житті. Як тільки прийшов в училище, навчав професіям «Машиніст електровоза» і «Монтажник радіоелектронної апаратури та приладів». Наразі в мене дві групи (загалом 50 чоловік), які опановують професію «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування». У мене, зазвичай, – дорослі учні, які прийшли вчитися на 1,5-річну програму. Чимало серед них з багатодітних родин або сімейних.

До своїх учнів дуже звикаю, намагаюся бути їм і наставником, і порадиником, і другом. Цікавлюся подальшою долею. Радію їх успіхам. Мені приємно назвати імена своїх цілеспрямованих випускників. Це – Світлана Черненко, Євгенія Муригіна, Павло Ільїн, які зараз працюють на НКГЗК, Христина Грицак («АрселорМіттал Кривий Ріг»), Євген Гладченко (начальник цеху в ПП «Спецконтакт»), Світлана Волошина (Південний машинобудівний завод), Наталя Остапенко (ТОВ «Промфактор»), Василь Бажанюк (прокурор) та ін.

– До речі, нинішні учні – які вони?

– Учнів поганих не буває, бувають погані підпрацівники.

– Ваше загальне враження від ситуації в сучасній профтехосвіті?

– Звісно, боляче спостерігати за всім, що відбувається в Україні і з освітою, і з гірничо-металургійною галуззю, для якої ми готуємо кадри. Прикро, що впала привабливість робітничих спеціальностей. Це те, що треба негайно виправляти на загальнодержавному рівні. На мою думку, врятувати ситуацію зміг би Закон про престижність робітничих професій по типу Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці».

– Чи виходить у Вас влаштовувати учнів на виробничу практику? Знаю від Ваших колег, раніше з цим були проблеми.

– Останнім часом, коли підприємства зіштовхнулися з кадровою проблемою, стало простіше. Домовляємося. Наших учнів охоче беруть на практику Криворізький залізорудний комбінат, «АрселорМіттал Кривий Ріг», Південний ГЗК, «Метінвест – КРМЗ», «Електромашпромсервіс», «Швидкісний трамвай», «Міський тролейбус», «Дніпрообленерго» та ін.

– Хотілося б почути кілька слів про очолювану Вами первинну профспілкову організацію. А ще про те, як переключаєтеся від незаслужених образ, несправедливих суджень з боку колег, якщо таке є...

– Наша первинна профспілкова організація об'єднує 400 учнів і 45 працівників ліцею. Як голова профкому я все роблю для того, щоб члени ПМГУ жили цікавим насиченим колективним життям, щоб їхні права не порушувалися. Про те, що профспілкова робота невдячна, знаю. Як і те, що вона – необхідна. «Переключатися» допомагають і учні, з якими відволікаюся від усього дріб'язкового, і друзі, на яких завжди можу розраховувати.

– Василю Івановичу, на що не вистачає часу?

– Біда всіх підпрацівників у тому, що немає особистої свободи. Наша робота не закінчується і після роботи. Мрію купити дачу і зайнятися садівництвом.

– Що вважаєте найбільшою удачею в житті?

– Те, що потрапив у промисловий Кривбас. У 1984 році від РУ імені Кірова отримав квартиру, тут я реалізувався як особистість, як керівник, як педагог, як товариш.

– З яким девізом ідете по життю?

– Не можеш – не берися. Узявся – виконуй!

Оксана ШАХМОТЬ.
Фото з архіву редакції.

О ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Соціальна відпустка: не за графіком, а в зручний час

До правовиків Криворізького міського комітету профспілки металургів і гірників України щомісяця надходить до сотні запитань різної тематики від членів ПМГУ, працівників підприємств і закладів освіти. Чимало з них стосуються відпустки, зокрема, соціальної.

? – Я – мати двох малолітніх дітей. На нашому підприємстві адміністрація вимагає використовувати соціальну відпустку у відповідності до графіка, який складається на початку року. Чи законно це? Адже життя вносить свої корективи, я не можу прогнозувати завчасно, коли мені знадобиться соціальна відпустка.

Відповідно до ст. 19 Закону України «Про відпустки» визначена категорія осіб, яким щорічно надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів. Це стосується: жінки, яка працює і має двох або більше дітей віком до 15 років,

або дитину-інваліда, або яка усиновила дитину, матері інваліда з дитинства підгрупи А І групи, одинокої матері, батька дитини або інваліда з дитинства підгрупи А І групи, який виховує їх без матері (у тому числі у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), а також особи, яка взяла під опіку дитину або інваліда з дитинства підгрупи А І групи, чи одного з прийомних батьків.

За наявності декількох підстав для надання соціальної відпустки її загальна тривалість не може перевищувати 17 календарних днів.

Листом Міністерства праці та соціальної політики України від 14.04.2008 р. № 235/0/15-08/13 дано роз'яснення щодо порядку

надання додаткової відпустки працівникам, які мають дітей. Згідно з документом додаткові відпустки працівникам, які мають дітей, надаються понад тривалість щорічної відпустки, передбаченої ст. 6, 7 і 8 Закону «Про відпустки», а також понад тривалість щорічних відпусток, установлених іншими законами та нормативно-правовими актами, і переносяться на інший період або продовжуються в порядку, визначеному ст. 11 цього Закону.

Оскільки зазначена відпустка є соціальною і не належить до виду щорічних, то вона може надаватися в будь-який час протягом календарного року, незалежно від відпрацьованого часу і дати народження дитини – до чи після.

Якщо працівник, що має право на соціальну відпустку, з якихось причин не скористався цим правом у році досягнення дитиною певно-

го віку або ж за кілька попередніх років, він має право використати цю відпустку. У разі звільнення, незалежно від підстав, йому має бути виплачена компенсація за всі невикористані дні відпусток, як це передбачено ст. 24 Закону України «Про відпустки».

Законодавством не передбачено строку давності, після якого втрачається право на додаткову соціальну відпустку працівників, які мають дітей.

Отже, вимога адміністрації підприємства щодо складання графіка соціальних відпусток для працівників, що мають дітей, – не законна. Наголошуємо, що даним видом відпустки може скористатися працівник у будь-який зручний для нього час.

Ігор ХУДИК,
правовий інспектор
праці Криворізького
міського комітету ПМГУ
(телефон: 92-13-31).

О ДЕЛІКАТНО ПРО ГОЛОВНЕ

Таку назву мав тренінг, який 13 листопада в Криворізькому професійному ліцеї в рамках заходу «Ми – проти торгівлі людьми» провела практичний психолог навчального закладу Тетяна Падеріна. Одне із питань, що порушувалося на цьому заході, стосувалося ризиків укладання шлюбу за кордоном. Дискусуючи, учні демонстрували знання з даної теми.

Тренінг дозволив молоді розглянути складові поняття «сімейне щастя», усвідомити основні ролі членів сім'ї, їх обов'язки. Психолог із учнями також говорила про критерії, які визначають рівень готовності до шлюбу. Тема тренінгу учням була близькою, а тому їх участь позначалася активністю. Наставниця зуміла в делікатній розмові викликати підрастаюче покоління на відвер-

«Сім'я і довіра»

тість, на щирі судження.

14 листопада в Криворізькому професійному ліцеї в продовження означеної теми для учнів провели курси малюнків «Торгівля людьми» та «Ця рука не вдасть дитину». Усіх учасників нагородили грамотами

та солодкими подарунками від профспілкового комітету ПО профспілки металургів і гірників України ліцею.

Фотоінформація
профкому ПО ПМГУ
Криворізького
професійного ліцею.

О НЕБЛИЗЬКІ ПОДОРОЖІ

У минулі роки ми з моєю колегою Мариною Омельницькою емоційно обговорювали її поїздки до Болгарії, Туреччини – країн, куди «дві години польоту». А ось двотижневє перебування криворізької журналістки в Америці зацікавило ще більше. Захотілось, аби з її враженнями про Новий Світ ознайомилися й наші читачі.

– Марино Володимирівно, чи легко було відкрити візу?

– Сполучені Штати Америки дуже прискіпливо ставляться до бажаючих відвідати їхню країну. Перш за все, необхідно зібрати відповідний пакет документів (їх перелік є на сайті посольства США), зареєструватися для співбесіди на електронному сайті візового центру, сплатити консульський збір (160 дол.) та прибути у визначений час до посольства. Але... усе це не дає гарантії на отримання візи. Чекаючи на зустріч з консулом, довелося побачити чимало засмучених облич тих, кому відмовили. Вважаю, нам із чоловіком просто пощастило. Хвилювання стосовно власне візи зникли тільки після проходження митного контролю в Бостоні. Щоб дістатися цього американського міста з Києва, у повітрі треба було провести майже 12 годин.

– Найперші відчуття від американського суспільства?

– Доброзичливість, усміхнені обличчя, готовність допомогти. За океаном такі ж люди, як і в нас, тільки розмовляють іншою мовою. Щоправда, не такі заклопотані – якісь спокійніші, розважливіші. Мабуть, це результат їхнього способу життя. Варто зазначити, за час перебування у Штатах мені жодного разу не довелося побачити, щоб на вулицях, у скверах чи в парках розпивали алкогольні напої або палили. Усе чистенько, культурно. На жаль, в Україні в громадських місцях нерідко можна зустріти молодь з цигаркою чи з пляшкою пива.

– Що вразило найбільше (у різних сферах: побутовій, транспортній, екскурсійній тощо)?

– Найперше, що кинулося в очі – це, звісно, дороги. Стан їх покриття – супер! Окрім того, у багатьох місцях між населеними пунктами вони вночі освітлюються. Швидкісні автомагістралі, так звані хайвеї, бувають двох типів: державні та федеральні. Проїзд по окремих ділянках на деяких із них – платний. За ситуацією на дорогах ведеться відеоспостереження, система розпізнає номерні знаки автівок, попереджає поліцію про залишені без

нагляду предмети й машини. Дотримання водіяма правил дорожнього руху – аксіома, ніякого «лихачества» там не побачиш, бо буде штраф. До речі, вислів із відомого роману «Золотої телёнок» про те, що автомобіль – не розкіш, а засіб пересування, для Сполучених Штатів дуже доречний. Адже в невеличких містах громадський транспорт відсутній.

Окрема тема – Нью-Йоркський метрополітен. Як відомо, він найкрупніший у світі за кількістю станцій, багаторівневий, розгалужений. У метро ми користувалися не тільки ескалаторами, але й ліфтами. Було страшно там загубитися. Скажу відверто, масштаби вражають! У той же час станції метро дуже складно назвати витвором мистецтва, як, приміром, у Києві чи Кривому Розі. У них – це звичайна підземка без вишуканості. За зовнішніми ознаками американське метро в мене викликало асоціацію з окультуреною шахтою.

Позитивне враження справили зони відпочинку. Американські парки, сквери вписані в природний ландшафт. І це стосується не лише, приміром, Центрального парку Нью-Йорка, який часто називають зеленими легенями Манхеттена, чи Бостон-Коммон, а й парків невеличких міст. Ми бачили на власні очі, що в цих зелених оазах на радість і дітей, і дорослих прекрасно почуваються білки, голуби, качки, гуси, у маленьких водоймах плаває крупна

Hello, Америка!

риба. Усю цю живність можна погодувати, придбавши їм їжу за символічну плату в апаратах для видачі корму.

Стосовно екскурсійних поїздок – ми їх планували самостійно. Три дні перебували в місті Ніагара-Фолс, розташованому на кордоні з Канадою. До речі, за домовленістю зустрілася там зі своєю двоюрідною сестрою, яка мешкає в Торонто.

Ніагарський водоспад входить у рейтинг найкрасивіших місць США, тут завжди багато туристів зі всього світу. Ми теж здійснили екскурсії: пішохідну та на катері по річці Ніагара, у старий форт Ніагара – справжній французький замок-фортеця, якому понад 300 років.

Із великих міст побували в Нью-Йорку: по канатній дорозі переправилися через Гудзон, пройшлися по Манхеттену, Бродвею, по знаменитому Бруклінському мосту, побачили Статую Свободи, меморіал у пам'ять про трагедію башт-близнюків тощо. Перебуваючи в Нью-Йорку, мені стало зрозуміло, чому це місто називають кам'яними джунглями. Бетонні хмарочоси там розташовані дуже щільно.

Зовсім по-іншому виглядає Бостон. Це один із найбільших у світі освітніх центрів, лідер у галузях біотехнології, мікроелектроніки та створення нових матеріалів. У цьому місті переплелися історія і сучасність, у ньому відчувається душа, панує інтелектуальна атмосфера. Саме там пригадалася давно прочитана книга Маргарет Мітчелл «Віднесені вітром»...

Назавжди запам'ятаю і місто Спрінгфілд. Це – батьківщина баскетболу. Ми з чоловіком відвідали баскетбольний зал слави імені Джеймса Нейсмита, який винайшов цю гру, та волейбольний зал слави в Халіоке.

О НЕБЛИЗЬКІ ПОДОРОЖІ

Засновником цього виду спорту є Уільям Морган. Вразило! Щоб щось подібне було в Україні – мені не відомо.

– Яким є ставлення американців до українців, зокрема, тих, які не володіють англійською?

– США – багатонаціональна країна. Моє враження, що її мешканцям по цимба-

лах, якої ти національності й віросповідання. Оскільки мої знання з англійської обмежуються програмою радянської школи, а коло спілкування складалося з вихідців із України, то особливого дискомфорту не відчувала.

Щоправда, під час екскурсій хотілося б мати більший словниковий запас (над чим зараз і працюю!),

але не все так безнадійно. Наприклад: у форту Ніагара для таких знавців англійської, як я, була передбачена інформація з описом даного об'єкту російською мовою. Ось вам і турбота про туристів.

– Чи хотіли б жити в Америці?

– Яюсь не замислювалася. Відповім словами російського класика: «Когда ж

постранствуєшь, воротишься домой, и дым отечества нам сладок и приятен».

Україну (зі всіма її труднощами і бідами) люблю. Бо це моя Батьківщина. А от побувати в Америці хоча б ще раз – мрію.

Оксана ШАХМОТЬ.

Фото з архіву Марини ОМЕЛЬНИЦЬКОЇ.

О НАШЕ ЗДОРОВ'Я

ЙОГА: модний тренд или ефективная восточная гимнастика?

Сейчас стало очень модно увлекаться йогой. Ей уделяют время многие эстрадные «звезды», не забывая периодически упоминать об этом в своих интервью прессе. Благодаря такой сильной раскрученности, теперь практически в каждом фитнес-центре есть специальные групповые занятия, на которые без проблем может записаться любой желающий.

Следует заметить, что йогой в основном увлекаются женщины. Наверное, потому что у них более развита гибкость от природы, и им легче повторять многие приемы. Иногда люди, приступив к занятиям йогой, не совсем понимают, каких именно эффектов им удастся достичь.

Большинство начинает увлекаться йогой с целью избавиться от лишних килограммов, что очень даже верно, ведь этот метод весьма действенен. Занятия йогой помогут привести себя в форму, обрести тонкую талию и стройное тело. Но помимо похудения, человек получает еще массу дополнительных положительных результатов, о которых, возможно, даже и не догадывается.

Принято считать, что йога больше направлена на духовное развитие человека, нежели на физическое воздействие на организм. Ведь в йоге нет изнуряющих упражнений и трудных приёмов. Все движения плавные, легкие, почти воздушные. Для эффективности каждую позу нужно удерживать несколько минут или хотя бы секунд, чтобы тело привыкло к данному положению. Ни в коем случае нельзя изнурять себя, если что-то не получается.

Каждодневные занятия йогой наполняют организм энергией, придают физическую и психическую силу, создавая целеустремленную и обворожительную личность.

Йога не направлена на усиленные тренировки, она, в первую очередь, помогает человеку понять свое тело лучше, привести свои мысли в порядок. Многие признаются, что после увлечения йогой стали спокойнее,

уравновешеннее, перестали обращать внимание на какие-то мелочи жизни, которые раньше могли вывести из себя. Говорят, что после тренировок ощущается легкость, душевный подъем и невероятно чудесное настроение, которое тяжело чем-то сбить или испортить.

Увлечение йогой помогает становиться терпимее к окружающим людям и жизненным обстоятельствам, ведь сознание приводится в порядок. Неудивительно, что приверженцы йоги очень часто не останавливаются лишь на ней, а идут дальше в поддержании правильного образа жизни, например, отказываются от вредных привычек или становятся вегетарианцами. От йоги в жизни – только положительные перемены.

По материалам интернет-изданий.

ИТАК, ПОДВЕДЕМ ИТОГИ. С ПОМОЩЬЮ ЙОГИ УДАСТЯ:

- * нормализовать деятельность сердечно-сосудистой системы (благодаря дыхательным упражнениям, которые выполняются во время занятий, расширяются кровеносные сосуды сердца);
- * сделать тело гибким, подвижным;
- * укрепить позвоночник (в некоторых случаях систематические занятия помогут даже справиться с остеохондрозом, сколиозом, грыжей межпозвоночных дисков, артритом и артрозом);
- * правильно дышать (йога поможет очистить легкие, поэтому дышать носом сможете без труда);
- * воплотить мечту о нормальном весе в жизнь (многие упражнения направлены на укрепление различных мышц организма, поэтому мечта о подтянутой красивой фигуре обязательно станет реальностью).

Заниматься йогой или нет – дело каждого. Но ещё никому она не приносила отрицательных результатов. Наоборот – поможет укрепить дух и здоровье.

Під знаком

РУДИ І МЕТАЛУ

РЕДАКТОР – Оксана ШАХМОТЬ

Номер зверстаний Людмилою ВЕРЬОВКОЮ

Видання Криворізької міської організації профспілки металургів і гірників України
Адреса редакції: 50101, м. Кривий Ріг,
пр. Металургів, 36-а.

Телефон редактора 92-27-93.

e-mail:shahmot@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію ДП № 1025 від 3 березня 2003 року
Газета віддрукована в друкарні «СТПРЕС», м. Кривий Ріг
вул. Окружна, 12, тел. 404-35-88. Свідоцтво про реєстрацію
Держкомтелерадіо України ДК № 2794 від 19.03.2007 р.

За якість друку газети відповідальність несе друкарня.

1 друк. аркуш, формат А4, обсяг 12 стор.

Наклад 1500, зам. 739.

О 17 ЛИСТОПАДА — ДЕНЬ СТУДЕНТА

У Політехнічному коледжі вміють радіти життю

Студентське життя – це не тільки навчання в «сучасному» розумінні цього слова. Згуртовані студентські колективи часто можна назвати однією сім'єю, коли все робиться спільними зусиллями.

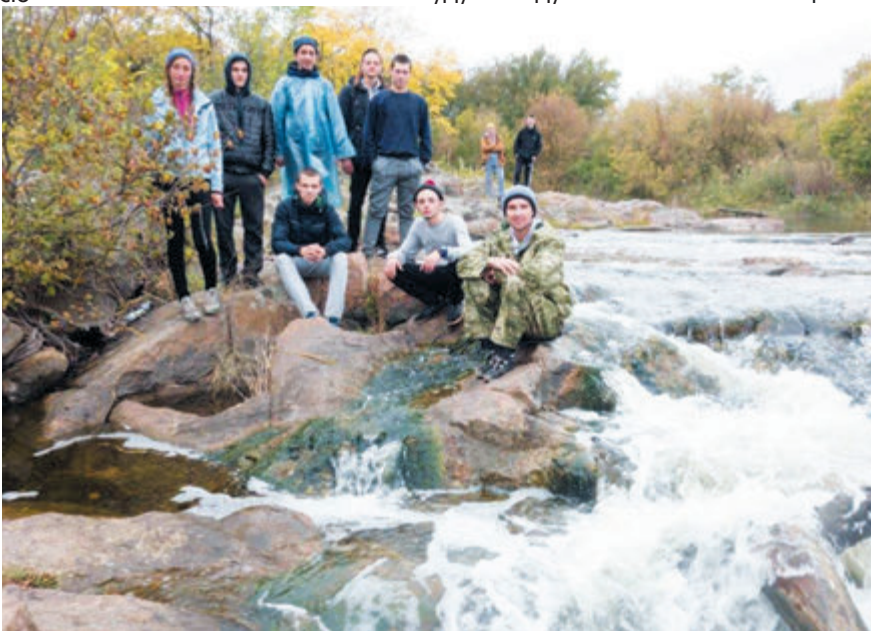
Студенти Політехнічного коледжу Криворізького національного університету люблять свій навчальний заклад за те, що його працівники на чолі з Наталією Кулішовою турбуються не тільки про професійний, але й інтелектуальний, творчий розвиток молоді, намагаються її об'єднати. Студентські будні тут позначені душевністю та теплом. Дорослі допомагають хлопцям і дівчатам відкривати для себе незвіданий світ у всіх його проявах, радіти багатогранності нашого життя. Під час організації різних заходів рушійною силою часто є профспілковий комітет студентів ПО ПМГУ коледжу.

Нещодавно першокурсники групи 17 1/9 ЛГ у супроводі завідуючої відділенням Світлани Совенко і класного керівника Владислава Святецького побували в Музеї трудової слави Південного ГЗК. Дізналися про історію і сучасність цього гірничо-збагачувального комбінату. Майбутні залізничники замислилися про свій трудовий шлях, який

зовсім скоро розпочнуть.

Для студентів старших курсів організували екскурсії до Музею «АрселорМіттал Кривий Ріг» та металургійного комплексу «Інтерпайп» в Дніпрі. На підприємстві молодь ознайомилася зі сталеплавильним процесом та мала можливість спостерігати за виробництвом.

Студентське життя настільки романтичне і веселе, що дощ під час туристичного походу іноді сприймається

як хороший знак. Приміром, жовтневий дощ зовсім не позначився на настроях студентів Політехнічного коледжу, які вирішили з викладачами Сергієм Репіним і Владиславом Святецьким узяти участь у туристичному зльоті, маршрут якого простягався від мальовничого

Гурівського лісу до села Валове. Яскраве дозвілля, нестандартний відпочинок, пісні та ігри біля багаття, ночівля в наметах – усе це «політехівці», завдяки своїм наставникам, ще довго будуть згадувати.

ли її до професійного свята освітян.

Екскурсія територією історико-культурного комплексу «Запорозька Січ» дала змогу побачити на власні очі відтворений образ столиці Вольностей Війська

Запорозького Низового. Екскурсанти відвідали житло та господарські будівлі степових лицарів, дізналися про побут та звичаї як запорожців, так і населення українських земель XVII-XVIII ст., відчували дух козацької доби. Також переглянули виступ кінного театру «Запорозькі козаки».

Працівникам коледжу запам'яталась і оглядова екскурсія Запо-

ріжжям, під час якої ознайомилися з історією місцевих навчальних закладів, відвідали виставку-ярмарку майстрів авторських робіт у стилі «hand made».

За матеріалами профкомів Політехнічного коледжу КНУ.